

προικοσυμφώνω αναγραφομένη προῖξ τῆς μηρός, καὶ νὰ παραδοθῇ εἰς τὸν υἱόν. Φαίνεται, ὅτι οὗτος ἦτο ἀνήλικος εἰσέτι, ὁ δὲ πατὴρ διεχειρίζετο τὴν προῖκα ὡς ἀσκῶν τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ υἱοῦ του, μόνου κληρονόμου τῆς μητρικῆς προικός.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ. 5. 7. 9 - 10. *χρειωφελέτες* = οἱ δανεισταὶ (Περὶ τοῦ ὅρου βλ. Κ. Δ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΥ, Ἡ πρώτη ἐλληνικὴ μετάφρασις τοῦ Γαλλικοῦ Ἑμπορικοῦ κώδικος καὶ τὰ ἐξ αὐτῆς διδάγματα, εἰς Ἀρχεῖον Ἰδιωτικοῦ δικαίου, I' (καὶ εἰς ἀνά-τυπον), 470 ἐπ.

8 - 9. *σιδεροκέφαλο*. Ὁ ὅρος ἐκυριολεκτεῖτο ἐπὶ ἰδιαιτέρου εἴδους κτηνομισθώ-σεως, καθ' ἣν ὁ παραχωρῶν τὰ ζῶα ἐκμισθωτῆς ἐπέβαλεν εἰς τὸν πρὸς ὃν ἡ παρα-χώρησις μισθωτὴν ποιμένα, ὅπως κατὰ τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως ἀποδίδῃ πάντοτε ἴσον κατ' εἶδος καὶ ἀριθμὸν ζῶα πρὸς τὰ παραχωρηθέντα, ἔστω καὶ ἐὰν ἀκόμη ἀπωλέσθησαν ταῦτα, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, ἐκ τυχαίας αἰτίας. Ὡνομάζοντο δὲ τὰ ζῶα ταῦτα *σιδεροκέφαλα*, ὥσει μὴ ἀπέθνησκον ποτέ. (Ἡ σύμβασις αὕτη ἦτο λείαν διαδε-δομένη κατὰ τὸν Μεσαίωνα καὶ ἐν τῇ Δύσει. Βλ. Π. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ (ἐκδ. Κ. Φουρκιώτη) Ἑνοχικὸν § 363. P. VIOLETT, *Histoire du droit civil Français*³ (Paris, 1905), σ. 813 (§ 761). G. SALVIOLI, *Storia del diritto Italiano*⁹ (To-rino, 1930), § 649, 867). Κατὰ τὸ ἐλληνιστικὸν δίκαιον τῶν παπύρων, εἰς ὃ ἦτο ὡσαύτως γνωστὴ ἡ σύμβασις αὕτη, τὰ ζῶα ἐκαλοῦντο «*ἀθάνατα*» (βλ. εἰς P. MEYER, *Juristische Papyri. Erklärung von Urkunden zur Einführung die Juristi-sche Papyruskunde* (Berlin, 1920), ἀρ. 40, (σ. 133)). Εἰς τὴν παροῦσαν ὁμῶς ἀπόφασιν, τὸ *σιδεροκέφαλο* δὲν χρησιμοποιεῖται πρὸς δήλωσιν τοιαύτης συμβάσεως, ἀλλὰ πρὸς χαρακτηρισμὸν τῆς προικός τῆς γυναικός, ἣτις ἔπρεπε ν' ἀποδοθῇ ὅπως-δήποτε οἶονεὶ ὡς ἄφθαρτος. Ὁ ὅρος οὗτος ἐπὶ προικός ἀπαντᾷ καὶ εἰς τὰ ἐγγραφα ἔθιμα τῆς Θήρας καὶ Ἀνάφης τοῦ 1797 (ΖΕΠΩΝ, J. G. R., VIII, 509).

17. *ἄπου* ἀντὶ ὅπου.

17 - 18. *ἀμνόγει* = ὁμνυμι, ὁμόνω (βλ. Γ. ΧΑΤΖΙΔΑΚΙ, *Μεσαιωνικά καὶ Νέα Ἑλληνικά*, Α' (Ἀθῆναι, 1905), ἀμόνω, ἀμνόγω.

19. *μπεζόνια* = ἐκ τοῦ ἰταλ. *bisogna*, ἀνάγκη.

42

Λυτὰ Μ. 5. Πρωτότυπον. Ἀπόφασις Ἐπιτρόπων Μυκόνου τῆς 11 Ἰουνίου 1694.

Διάδικοι. Κυριακὴ θυγάτηρ τῆς Ἀννούσας τοῦ Γαργάλου — τὰ τέκνα τοῦ ποτὲ Λοῖζου Γύζη.

Ἀκύρωσις ἀγοραπωλησίας.

1694 Ἰουνίου — 11 Μύκονο.

||² Τὴν σήμερον ὁ ἐντιμότατος καὶ ἐβγενέστατος ἀφέντης Ἀντώνης Πετρῆς

καὶ ἐντιμότητος καὶ³ ἐβγενέστατος ἀφέντης| Γιαννάκης Ὁστοβίκης, ἐπίτροποι καὶ κριτᾶδες τῆς νήσου Μυκόνου, ἐρ⁴χόμενοι εἰς τὴν ἀκρόασιν τῆς διαφορᾶς γενομένης ἀνάμεσα εἰς τὴν Κυριακὴ θυα⁵τέρα τῆς Ἀννούσας τοῦ Γάργαλου καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τὰ τέκνα τοῦ ποτὲ Λοῖζου Γύτζη. Ἀφορμὴ δι⁶ἄ ἓνα σπίτι εἰς τὴ Λίμνη, ὅπου τὴν σήμερον τὸ πρετεντέρει ἡ ἄνωθεν Κυριακὴ ὡς βαπτιστι⁷κὸν τῆς κατὰ πῶς φαίνεται γραμμένο εἰς τοὺς 1669 Μαρτίου 20· καὶ τὰ ἄνωθεν τέκνα, λέγοντας πῶς⁸ τὸ ἐγόρασαν ἀπὸ τὴν ἄνωθεν Κυριακὴ, καθὼς φαίνεται μὲ στρουμέντο καμωμένο στοὺς 1681⁹ [Ἰωκτοβρηου—15—] Ἰουλίου 7. Καὶ μὴ κάνοντας καλὰ ἀνάμεσόν τους, ἐνεφανίστηκαν εἰς τὴν ἄνωθεν δι¹⁰καισύνη, παρὸν καὶ τὰ δύο μέρη, μιλῶντας τὰ δικαιώματάν τως καὶ πρετεντέροντας ὡς ἄνω¹¹θεν ἓνας περ τοῦ ἄλλου, λέγοντας ἡ ἄνωθεν Κυριακὴ οὕτω τὸ πούλησεν, πῶς ἦτον ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴ μά¹²να τῆς καὶ δὲν ἦτον καὶ νόμου ἡλικίας. Καὶ ἡ ἄνωθεν δικαιοσύνη, γροικῶντας τὰ ὅσα ἐμί¹³λησαν τὰ δύο μέρη καὶ συλλογίζοντας τὸ χαρτὶ τὸ βαπτιστικὸ καὶ τὸ στρουμέντο καὶ φέρνοντας¹⁴ καὶ ἀξιοπίστους μάρτυρες καὶ μαρτυροῦν, πῶς δὲν ἦτον νόμου ἡλικίας. Διὰ τοῦτο, τὸ ὅ¹⁵νομα τῆς ἀγίας Τριάδος, κράζουν ἀπὸ τὸ ὅποιο καὶ τὰ ἐξῆς, κρίνουν καὶ ἀποφασίζουν τὸ¹⁶ ἄνωθεν σπίτι νὰ εἶναι τῆς ἄνωθεν Κυριακῆς, ὡς βαπτιστικὸν τῆς ποὺ ἦτον· περὶ νὰ δώνη¹⁷ τὰ ἄσπρα, ποὺ νομινάρεῖ τὸ στρουμέντο, τοῦ ἀγοραστῆ καὶ νὰ πλερώνη καὶ ἂν ἔχη καὶ κόπους¹⁸ καμωμένους. Ἔσι ἔκριναν καὶ ἐποφάσισαν καὶ θέλει γράψουν καὶ ὑπὸ χειρός τως.

¹⁹ Ἀντώνης Πετρῆς ἐπίτροπος καὶ κριτῆς βεβαιῶνω τὰ ἄνωθεν.

²⁰ Γιαννάκης Ὁστοβίκης ἐπίτροπος καὶ κριτῆς Μυκόνου βεβαιῶνω τὰ ἄνωθεν.

²¹ Ἰωάννης Χαδεμένος καντζηλλιέρης.

¹⁹ αντωνης πετρης επητροπος και κρητης βεβεονο τα ανοθεν²⁰ γηανακις οστοβικις επητροπος κε κριτις μικονου βεβεονο τα ανοθεν²¹ ιω(αννης) χαδεμενος καντζηληιέρης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΝ. Ἡ ἐνάγουσα εἶχε λάβει ὡς δῶρον τῆς βαπτίσεώς της (βαπτιστικὸν) παρὰ τοῦ ἀναδόχου της μίαν οἰκίαν. Ταύτην τὸ ἔτος 1681, ὅτε αὕτη ἦτο ἀκόμη ἀνήλικος καὶ εὐρίσκειτο ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῆς μητρὸς της, εἶχε πωλήσει πρὸς τὸν δικαιοπάροχον τῶν ἐναγομένων, πατέρα των. Ἦδη, τὴν πώλησιν ταύτην προσβάλλει ἡ ἐνάγουσα ὡς ἄκυρον, λόγῳ τῆς ἀνηλικιότητός της κατὰ τὴν συνομολόγησιν αὐτῆς. Τὸ δικαστήριον ἐκ τῆς ἐξετάσεως μαρτύρων πεισθὲν περὶ τούτου, κηρύσσει ἄκυρον τὴν πώλησιν, ἀναγνωρίζει ὡς κυρίαν τῆς πωληθείσης οἰκίας τὴν ἐνάγουσαν, ἣν ὁμως ὑποχρεοῖ νὰ ἐπιστρέψῃ πρὸς τοὺς ἐναγομένους τὸ ληφθὲν τίμημα, ὡς καὶ νὰ καταβάλῃ εἰς αὐτοὺς τὰς τυχόν γενομένας ὑπ' αὐτῶν δαπάνας ἐπὶ τοῦ ἀκύρους πωληθέντος.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ. Περὶ τοῦ βαπτιστικοῦ βλ. τὴν ἀνωτέρω ὑπ' ἀρ. 27 ἀπάφασιν καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα. Ἐκ τῆς ἀμέσως κατωτέρω ἀποφάσεως ἐξάγεται, ὅτι ἐν Μυκόνῳ ἡ ἐνηλικιότης ἐπήρχετο ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 16ου ἔτους τῆς ἡλικίας. Κατὰ τὴν σύναψιν τῆς ἀγοραπωλησίας, περὶ ἧς ἡ προκειμένη ἀπόφασις, ἡ ἐνάγουσα ἤγε τὸ 12ον ἔτος τῆς ἡλικίας της. Τοῦτο συνάγεται ἐκ τοῦ ὅτι αὕτη κατὰ τὸ ἔτος 1685, ὅτε συνῆψε τὴν ἀγοραπωλησίαν, περὶ ἧς ἡ ὑπ' ἀρ. 43 ἀπόφασις, ἦτο 16 ἐτῶν, ἄρα κατὰ τὴν κατάρτισιν τῆς παρούσης ἀγοραπωλησίας, γενομένης τὸ ἔτος 1681, ἤγε τὸ 12ον ἔτος τῆς ἡλικίας της.

43

Λυτὰ Μ. 5. Πρωτότυπον. Ἀπόφασις Ἐπιτρόπων Μυκόνου τῆς 11 Ἰουνίου 1694.

Διάδικοι. Κυριακὴ θυγάτηρ τῆς Ἀννούσας τοῦ Γαργάλου — Μαθιὸς Γύζης.

Ἀκύρωσις ἀγοραπωλησίας.

1694 Ἰουνίου 11. Μύκονο.

||² Τὴν σήμερον ὁ ἐντιμότατος καὶ ἐβγενέστατος ἀφέν|της| Ἀντώνης Πετρῆς καὶ ἐντιμότατος καὶ ἐβγενέ||³στατος ἀφέν|της| Γιαννάκης Ὁστοβίκης, ἐπίτροποι καὶ κριτᾶδες τῆς νήσου Μύκονους, ἐρχόμενοι εἰς τὴν||⁴ ἀκρόασιν τῆς διαφορᾶς γενομένης ἀνάμεσα εἰς τὴν Κυριακὴ θυγάτηρα τῆς Ἀννούσας||⁵ τοῦ Γαργάλου καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ὁ Μαθιὸς Γύζης. Ἀφορμὴ διὰ ἓνα κομμάτι ἀμπέλι||⁶ τιποθεμένο εἰς τῆς Σκαμνίας τὸ Λαγγάδι· τὸ ὁποῖο τὸ γυρέβγει τὴν σήμερον ἡ ἄνωθεν Κυριακὴ, λέ||⁷γοντας πὼς τῆς τῷδωσεν ὁ Πατέστος τοῦ Ρουσουνέλλου διὰ δέκα ριάλια, ὅπου τῆς ἤφησεν διὰ βα||⁸πτιστικόν της ὁ Γιώργης τοῦ Ρουσουνέλλου. Καὶ ὁ ἄνωθεν Μαθιὸς λέγοντας πὼς ἡ ὁμοία Κυρια||⁹κὴ τὸ ἐπούλησεν τοῦ πατέραν του, τοῦ ποτὲ Λογίζου Γύζη, ὡς καθὼς φαίνεται εἰς τὸ στρουμέντο κα||¹⁰μωμένο εἰς τοὺς 1685 Ὀκτωβρίου 15, καὶ ἦταν καὶ νόμου ἡλικίας, οὕτω τὸ πούλησεν, κα||¹¹θὼς εἰς τὰ ὅμοια χαρτία φαίνεται, πὼς ἦταν χρόνῳ δεκάξει. Ἀκόμα πρεζεντάροντας ὁ ἄνω||¹²θεν Μαθιὸς καὶ μάρτυρες ἀξιόπιστοι, οἱ ὁποῖοι μαρτυροῦν, πὼς ἡ μάννα τῆς ἄνωθεν Κυρια||¹³κῆς |ἤλεγε πὼς| τῆς ἀφίνει διὰ τὸ ἄνωθεν ἀμπέλι ἄλλο κομμάτι ἀμπέλι εἰς τὴ Φτελιά καὶ διὰ τοῦτο||¹⁴ ἡ ἄνωθεν Κυριακὴ ἐκουτενταρίστη καὶ στρουμεντάρισεν τὸ ἄττη της. Καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἄνωθεν||¹⁵ δικαιοσύνη γροικῶντας τὰ δικαιώματα τῶν ἀμφοτέρων, παρὸν καὶ τὰ δύο μέρη [[καὶ θεο]], τὸ ὄνο||¹⁶μα τῆς ἁγίας Τριάδος, κράζουν ἀπὸ τὸ ὁποῖο καὶ τὰ ἐξῆς, κρίνουν καὶ ἀποφασίζουσιν τὸ ἄνω||¹⁷θεν ἀμπέλι νὰ εἶναι τοῦ ἄνωθεν Μαθιοῦ καὶ ἡ ἄνωθεν Κυριακὴ νὰ παγαίνῃ κόντρα εἰς τὸ||¹⁸ ἀμπέλι τῆς μάννας της, καθὼς μαρτυροῦν ὡς ἄνωθεν. Ἔσι ἔκριναν καὶ ἐποφάσισαν καὶ θέλει ||¹⁹γράψουν καὶ ὑπὸ χειρὸς των.